

Sygn. akt: IV U 1270/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 listopada 2019r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie - IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Guniewska

Protokolant: Magdalena Rykała-Płodzień

po rozpoznaniu w dniu 20 listopada 2019r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z wniosku M. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania M. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 11.06.2019r., znak: (...)

oddala odwołanie.-

Sygn. akt IV U 1270/19

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 20 listopada 2019r.

Decyzją z dnia 11 czerwca 2019r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawczyni M. M. przywrócenia terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania. W uzasadnieniu podał, że w dniu 21 marca 2019r. został ogłoszony wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2019r. stwierdzający, że „art. 25 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2017r. w zakresie w jakim dotyczy urodzonych w (...)r. kobiet, które przed 1 stycznia 2013r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 tej ustawy, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej”. Wskazał, że zgodnie z art. 145a § 2 k.p.a. wnioskodawczyni mogła wnieść skargę o wznowienie postępowania w terminie 1 miesiąca od dnia wejścia w życie w/w wyroku, tj. do 21 kwietnia 2019r. Z uwagi na fakt, że dni 21 i 22 kwietnia 2019r. były dniami ustawowo wolnymi od pracy termin ten upłynął 23 kwietnia 2019r. Skarga wnioskodawczyni wpłynęła 10 maja 2019r. Zdaniem organu rentowego wnioskodawczyni nie uprawdopodobniła, że uchybienie terminu nastąpiło bez jej winy, bowiem zabiegi terapeutyczne odbywały się w Ośrodku (...) od 4 do 22 marca 2019r.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła M. M..

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i podtrzymał argumentację, jaka legła u podstaw wydania decyzji z dnia 11 czerwca 2019 r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. M. urodziła się (...) Decyzją z 11 grudnia 2008 r. przyznano w/w emeryturę na podstawie art. 46 w zw. z art. 29 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W dniu 24 marca 2014 r. wnioskodawczyni złożyła wniosek o przyznanie emerytury w powszechnym wieku emerytalnym, który rozpoznano decyzją z dnia 28 maja 2014 r. o przyznaniu emerytury. W decyzji tej wysokość emerytury ustalono według zasad wynikających z art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, z uwzględnieniem kwoty składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonej, kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego i średniego dalszego trwania życia, przy czym podstawa obliczenia emerytury została pomniejszona o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur (emerytury wcześniejszej) – stosownie do brzmienia art. 25 ust. 1b w/w ustawy. Kwota ustalona do wypłaty okazała się mniej korzystna od wysokości emerytury wcześniejszej dotychczas wypłacanej, zatem ZUS kontynuował wypłatę świadczenia wyższego. Wnioskodawczyni nie odwołała się do sądu od powyższej decyzji.

W dniu 10 maja 2019 r. do (...) Oddział w R. wpłynęła skarga M. M. o wznowienie postępowania w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019r. Jednocześnie złożyła wniosek o przywrócenie terminu na złożenie skargi uzasadniając go stanem zdrowia.

Organ rentowy wezwał wnioskodawczynię o uzupełnienie wniosku poprzez dołączenie odpowiedniej dokumentacji pozwalającej na wyjaśnienie braku możliwości złożenia wniosku w ustawowym terminie.

Pismem z dnia 3 czerwca 2019r. wnioskodawczyni poinformowała, że nie dotrzymała terminu, gdyż nie miała wiedzy o ponownych przeliczeniach świadczeń dla kobiet z rocznika 1953.

Wnioskodawczyni w 2017r. przeszła uraz głowy i klatki piersiowej. Badaniem TK kręgosłupa szyjnego z dnia 03.07.2017r. rozpoznano wielopoziomowo umiarkowane zmiany zwyrodnieniowo-wytwórcze na krawędziach trzonów kręgów i nieznaczne podwichnięcie w stawie kręgowym lewym na poziomie C1-C2 o 4 mm. Badaniem CT głowy z 08.06.2017r. wykluczono zmiany urazowe. Korzystała z rehabilitacji od 20.07.2017r. do 02.08.2017r. i od 18.09.2017r. do 29.09.2017r.

W dniu 19 lutego 2019r. M. M. miała wizytę w Poradni Rehabilitacyjnej. W okresie od 4 marca do 22 marca 2019r. odbywała rehabilitację w Ośrodku (...) w L.. Zabiegi trwały 2-3 godziny i po ich zakończeniu wnioskodawczyni wracała do domu.

W dniu 11 czerwca 2019r. organ rentowy wydał decyzję będącą przedmiotem niniejszego postępowania.

(dowód: zeznania wnioskodawczyni M. M. k. 11, dokumentacja w aktach ZUS)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane dowody.

Jako wiarygodne uznał zeznania M. M. gdyż są spójne z przedłożoną dokumentacją medyczną.

Sąd czyniąc ustalenia w sprawie oparł się również na dowodach z dokumentów, których treść i forma nie budziły wątpliwości, a które sporządzone zostały przez podmioty uprawnione w zakresie przysługujących im kompetencji.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne.

Na wstępie podkreślenia wymaga, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy sądowej wyznacza decyzja organu rentowego, od której wniesiono odwołanie (art. 477⁹ i art. 477¹⁴ k.p.c.) i tylko w tym zakresie podlega ona kontroli sądu zarówno pod względem jej formalnej poprawności, jak i merytorycznej zasadności. Postępowanie sądowe zmierza do kontroli prawidłowości lub zasadności zaskarżonej decyzji, a w związku

z tym wykluczone jest rozstrzygnięcie przez sąd, niejako w zastępstwie organu rentowego, żądań zgłaszanych w toku postępowania odwoławczego, które nie były przedmiotem zaskarżonej decyzji (por. postanowienie SN z dnia 22 lutego 2012 r., II UK 275/11, LEX nr 1215286).

Tym samym przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie, wyznaczonym treścią zaskarżonej decyzji z dnia 11 czerwca 2019 r., jest kwestia zasadności odmowy przez organ rentowy przywrócenia M. M., na podstawie art. 58 § 1 i 2 k.p.a. oraz art. 59 § 1 k.p.a. w zw. z art. 83 lit. b ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania administracyjnego.

Zgodnie z art. 83b ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (DZ. U. 2019r. poz. 300 j.t.) jeżeli przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego przewidują wydanie postanowienia kończącego postępowanie w sprawie, Zakład w tych przypadkach wydaje decyzję.

Typowym przykładem postanowienia kończącego sprawę jest rozstrzygnięcie w sprawie odmowy przywrócenia terminu do wniesienia odwołania, zażalenia bądź skargi. Zgodnie z przepisem art. 59 § 2 k.p.a. o przywróceniu terminu postanawia ostatecznie organ właściwy do rozpatrzenia odwołania lub zażalenia. Wydane w powyższej kwestii postanowienia są ostateczne.

Przepis art. 145a § 1 k.p.a. stanowi, że można żądać wznowienia postępowania w przypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego została wydana decyzja. Skargę o wznowienie wnosi się w terminie jednego miesiąca od dnia wejścia w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego.

W dniu 21 marca 2019r. został ogłoszony wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019r. sygn. akt P 20/16, który stanowi że „art. 25 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (...), w zakresie w jakim dotyczy urodzonych w (...) r. kobiet, które przed 1 stycznia 2013r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 tej ustawy, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej”.

Stosownie do powołanego art. 145a § 2 k.p.c. w zw. z art. 57 § 4 k.p.a. termin na wniesienie skargi upłynął 23 kwietnia 2019r. z uwagi na fakt, że dni 21 i 22 kwietnia 2019r. były dniami ustawowo wolnymi od pracy. Wnioskodawczyni skargę o wznowienie postępowania wraz z wnioskiem o przedłużenie terminu złożyła 10 maja 2019r.

Sąd w pełni podziela stanowisko, zgodnie z którym termin do wniesienia skargi o wznowienie postępowania administracyjnego z przyczyny orzeczenia przez Trybunał Konstytucyjny o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, określony w art. 145a § 2 k.p.a., jest terminem o charakterze procesowym, wobec czego ma do niego zastosowanie instytucja przywrócenia terminu (por. wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 24 listopada 2010 r., II SA/Go 710/10, LEX nr 753130).

Zgodnie z art. 58 § 1 k.p.a. w razie uchybienia terminu należy przywrócić termin na prośbę zainteresowanego, jeżeli uprawdopodobni, że uchybienie nastąpiło bez jego winy.

W myśl 58 § 2 k.p.a. prośbę o przywrócenie terminu należy wnieść w ciągu siedmiu dni od dnia ustania przyczyny uchybienia terminu. Jednocześnie z wniesieniem prośby należy dopełnić czynności, dla której określony był termin.

Przepis art. 58 k.p.a. pozwala na uprawdopodobnienie braku winy, jako podstawę do przywrócenia terminu, przy czym uprawdopodobnienie jest środkiem zastępczym, słabszym niż dowód, nie dającym pewności, lecz jedynie wiarygodność twierdzenia o danym fakcie. Musi ono jednak dotyczyć takiego faktu, który wskazuje na brak możliwości dokonania określonej czynności z powodu niemożliwych do przewyciężenia przeszkód (por. wyrok WSA w Gliwicach z dnia 27 sierpnia 2014 r., II SA/Gl 528/14, LEX nr 1513332).

W ocenie Sądu wynikający z dokumentacji medycznej stan zdrowia wnioskodawczyni w okresie od dnia ogłoszenia wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019r. w sprawie P 20/16 w Dzienniku Ustaw z dnia 21 marca 2019r. do dnia 23 kwietnia 2019r., z upływem którego zakończył swój bieg miesięczny termin z art. 145 lit. a § 2 k.p.a.,

nie pozwala na przyjęcie, że uchybienie temu terminowi nastąpiło bez winy ubezpieczonej. Owszem odbywała ona rehabilitację, ale była to rehabilitacja dzienna, po której wnioskodawczyni wracała do domu. Trwała ona od 4 marca do 22 marca 2019r., a zatem M. M. miała jeszcze cały miesiąc na wniesienie skargi.

Sąd podziela stanowisko Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w G. wyrażone w wyroku z dnia 3 kwietnia 2019r. sygn. II SA/Go 82/19 (LEX nr 2648391) iż sam fakt występowania schorzeń - nawet ciężkich - u zainteresowanego przywróceniem terminu nie przemawia, przy zastosowaniu obiektywnego miernika wymaganej staranności, do stwierdzenia braku winy w uchybieniu terminu. Nie wynika bowiem z niego automatycznie, że dana osoba znalazła się w sytuacji nagłej, musiała leżeć w łóżku i nie mogła posłużyć się pomocą innych osób (w szczególności domownika lub pełnomocnika). Fakt choroby nie jest równoznaczny z niemożnością dokonania czynności procesowej przez zainteresowanego i nadania pisma przez pocztę osobiście lub przez osobę trzecią. Mechaniczne przyjmowanie, że każda cięższa choroba wywołuje obiektywną niemożliwość dokonania czynności procesowej i uzasadnia przywrócenie terminu, byłoby sprzeczne z doświadczeniem życiowym.

W ocenie Sądu brak wiedzy, na który również powołuje się wnioskodawczyni także nie uzasadnia przywrócenia terminu.

Mając na uwadze powyższe Sąd w trybie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł o oddaleniu odwołania z uwagi na jego bezpodstawność.